

Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού
Χατζηγιάννη Μέξη 5, Αθήνα 11528
Τηλέφωνο 210.7289703

11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ, Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ - ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΤΟΥΣ

Η Παγκόσμια ημέρα του Παιδιού είναι αφορμή για προβληματισμό, σχετικά με τις ευθύνες όλων, της Πολιτείας και των πολιτών, προκειμένου να αντιμετωπίζονται τα παιδιά ως **υποκείμενα δικαιωμάτων** και να αναληφθούν πρωτοβουλίες για την προστασία των δικαιωμάτων αυτών από τις ποικίλες παραβιάσεις που υφίστανται.

Στη χώρα μας, η Ανεξάρτητη Αρχή Συνήγορος του Πολίτη, κλείνει ήδη 2,5 χρόνια θεσμοθετημένης δράσης ως **Συνήγορος του Παιδιού**, έχοντας επιφορτιστεί από την Ελληνική Βουλή (ν.3094/2003) με την αποστολή της προάσπισης και προαγωγής των δικαιωμάτων του παιδιού.

Ως υπερασπιστής των Δικαιωμάτων του Παιδιού, ο Συνήγορος **ερευνά** καταγγελίες, που προέρχονται από ανηλίκους, γονείς, συγγενείς ή τρίτα πρόσωπα τα οποία έχουν άμεση αντίληψη παραβιάσεων δικαιωμάτων του παιδιού, **επισκέπτεται** χώρους όπου τα παιδιά εκπαιδεύονται, φιλοξενούνται, δραστηριοποιούνται ή κρατούνται, **ακούει** τις απόψεις των παιδιών και των επαγγελματιών που εργάζονται μαζί τους, παρακολουθεί την εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (νόμος 2101/1992) και **διατυπώνει** νομοθετικές και οργανωτικές **προτάσεις** προς την Πολιτεία.

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού, ο Συνήγορος του Πολίτη συνοψίζει τις σχετικές διαπιστώσεις και προτάσεις, που έχει ήδη διατυπώσει προς την Πολιτεία, δημοσιοποιώντας το κείμενο «**Η προστασία των Δικαιωμάτων του Παιδιού: Επιτακτική ανάγκη ανάληψης των ευθυνών μας**». Στο κείμενο αυτό εντοπίζονται επιγραμματικά σημαντικές ελλείψεις της Ελληνικής διοίκησης σχετικά με την εφαρμογή και προάσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού στη χώρα μας.

Επισημαίνεται ότι ο Συνήγορος του Πολίτη, με το ρόλο του ως Συνήγορος του Παιδιού, επεξεργάζεται στοιχεία και δεδομένα που θα αποτελέσουν το περιεχόμενο **Συμπληρωματικής Έκθεσης για την Εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού στην Ελλάδα**, στην οποία θα περιλαμβάνονται οι παρατηρήσεις και η εμπειρία της Αρχής σε σχέση με την εφαρμογή των δικαιωμάτων του παιδιού στη σημερινή ελληνική πραγματικότητα.

«Η προστασία των Δικαιωμάτων του Παιδιού: Επιτακτική ανάγκη ανάληψης των ευθυνών μας»

Εκπληρώνοντας την αποστολή του ως Συνήγορος του Παιδιού, ο Συνήγορος του Πολίτη διαπιστώνει ότι στη χώρα μας απαιτείται μεγαλύτερη εγρήγορση και δράση της Ελληνικής Πολιτείας, ώστε τα παιδιά να απολαμβάνουν τα δικαιώματα φροντίδας, προστασίας, παροχών και συμμετοχής, όπως αυτά καθιερώνονται στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Οι σημαντικότερες διαπιστώσεις της Αρχής συνοψίζονται ως εξής:

*Τα παιδιά έχουν δικαίωμα προστασίας από κάθε μορφής κακομεταχείριση (βία, παραμέληση, κακοποίηση) μέσα και έξω από την οικογένεια
ΔΣΔΠ, άρθρο 19*

- Η θέση των παιδιών στην οικογένεια, που απολαμβάνει ειδικής συνταγματικής προστασίας, χρειάζεται μεγαλύτερη θεσμική θωράκιση και υποστήριξη. Ειδικότερα, το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία των παιδιών από την **ενδοοικογενειακή βία** είναι ανεπαρκές¹, τη στιγμή που διεθνώς έχει διαπιστωθεί ότι 1 - 2% των παιδιών γίνονται θύματα σοβαρών μορφών κακοποίησης στην οικογένεια², ενώ οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας, για τη διάγνωση, τη συμβουλευτική, την περίθαλψη και την υποστήριξη των θυμάτων, είναι υποστελεχωμένες και χωρίς εξειδικευμένο προσωπικό. Επίσης, δεν υπάρχουν επιδημιολογικές μελέτες που να αναδεικνύουν τα χαρακτηριστικά της κακοποίησης των παιδιών στην Ελλάδα. Αλλά και οι επαγγελματίες υγείας και πρόνοιας που έρχονται σε άμεση επαφή με τα παιδιά, χρειάζονται εκπαίδευση, ώστε να αναγνωρίζουν την κακοποίηση και να παρεμβαίνουν ανάλογα.
- Η εξαιρετικά υψηλή χρήση της **σωματικής τιμωρίας** κατά την ανατροφή των παιδιών στη χώρα μας, που σύμφωνα με ερευνητικά στοιχεία ανέρχεται περίπου στα 2/3 του συνολικού πληθυσμού³, αλλά και η κοινωνική ανοχή που παρατηρείται για τη λήψη πάσης φύσεως σωφρονιστικών μέτρων από τους γονείς εις βάρος των παιδιών, καθιστούν αναγκαία τόσο την αλλαγή της σχετικής νομοθεσίας, όσο και την προώθηση ενεργειών ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης των γονέων και ολόκληρης της κοινωνίας⁴.
- Η ανυπαρξία ενός νομοθετικά κατοχυρωμένου εθνικού προνοιακού **συστήματος για την προστασία του παιδιού** και της οικογένειας, έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη επαρκών και κατάλληλων μεθόδων και δομών στήριξης για κάθε οικογένεια σε κρίση, επιτρέποντας αποκλίσεις στον τρόπο που παρέχονται οι υπηρεσίες σε κάθε περιφέρεια, νομαρχία και δήμο της χώρας. Όλα αυτά συχνά συνεπάγονται την αδυναμία εξυπηρέτησης των παιδιών ή ευνοούν παρεμβάσεις λειτουργών που δεν διαθέτουν την απαιτούμενη γνώση ή εξειδίκευση. Η παροχή προνοιακών υπηρεσιών πρέπει να αποτελέσει δέσμια αρμοδιότητα της τοπικής αυτοδιοίκησης, να περιγραφούν αναλυτικότερα και σαφέστερα οι αρμοδιότητες και ο τρόπος παρέμβασης των νομαρχιακών και δημοτικών υπηρεσιών σε θέματα παιδικής προστασίας και να εκπαιδεύονται/επιμορφώνονται κατάλληλα όλοι οι λειτουργοί τους.

¹ Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει συμβάλει στην προετοιμασία του νομοσχεδίου για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας που βρίσκεται στην κατεύθυνση αναπλήρωσης αυτού του κενού και παραδόθηκε σε δημόσια διαβούλευση στις 25.11.2005 από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

² Βλ. Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, Επ. Ε.Αγάθωνος – Γεωργοπούλου, Οδηγός για την Αναγνώριση και Αντιμετώπιση της Κακοποίησης και Παραμέλησης του Παιδιού, Αθήνα 1998, σελ 24.

³ Βλ. Έρευνα Φερέτη – Σταυριανάκη (http://www.synigoros.gr/reports/525_1_ereuna_tou_institoutou.pdf).

⁴ Ο Συνήγορος του Πολίτη εξέδωσε το Μάρτιο του 2005 Δημόσια Θέση για την ανάγκη ρητής νομοθετικής απαγόρευσης κάθε μορφής σωματικής τιμωρίας στα παιδιά. (http://www.synigoros.gr/reports/porisma_swmatikh_timwria_Febr2005.pdf).

- Οι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, ερχόμενοι σε επαφή με μαθητές που είναι θύματα ενδο-οικογενειακής βίας ή που αντιμετωπίζουν άλλες δυσκολίες στη διαδικασία ανάπτυξής τους, συχνά δεν έχουν την κατάλληλη κατάρτιση και στήριξη για να χειριστούν τέτοια ζητήματα και να τους κατευθύνουν προς τους αρμόδιους φορείς για την προστασία των δικαιωμάτων τους και την ουσιαστική αντιμετώπιση των δυσκολιών τους. Απουσιάζει ένα **σύστημα υποστήριξης όλων των εκπαιδευτικών μονάδων** από ειδικούς επαγγελματίες ψυχικής υγείας και πρόνοιας, ώστε να διευκολύνεται το έργο των εκπαιδευτικών και να συνδέεται με τις υπάρχουσες υπηρεσίες της κοινότητας.

Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην εκπαίδευση, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητές τους. Το Κράτος πρέπει να παίρνει μέτρα ώστε τα παιδιά να γράφονται και να μην διακόπτουν στο σχολείο, να αναπτύσσουν τις ικανότητες και την προσωπικότητά τους. Η εκπαίδευση του παιδιού πρέπει να αποσκοπεί και στην ανάπτυξη του σεβασμού για τα δικαιώματα του ανθρώπου και τις θεμελιώδεις ελευθερίες
ΔΣΔΠ, άρθρα 28, 29

- Το εκπαιδευτικό σύστημα, παρά τα σημαντικά βήματα βελτίωσης των τελευταίων χρόνων, **αδυνατεί** να παράσχει σε όλα τα παιδιά τη δυνατότητα **ισότιμης σχολικής φοίτησης** και θεσμοθετημένης πρακτικής για τη **συγκράτηση του μαθητικού πληθυσμού** τουλάχιστον μέχρι το 16^ο έτος ηλικίας τους. Σημαντικός αριθμός μαθητών (7%) διακόπτει το σχολείο πριν από την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (γυμνάσιο). Επίσης, αρκετά παιδιά με **ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες** δεν έχουν πρόσβαση σε εκπαιδευτικές μονάδες με την κατάλληλη υποστήριξη και ειδική αγωγή, ανάλογη των αναγκών τους.
- Η εκπαίδευση των παιδιών των κοινοτήτων **Ρομά** (Τσιγγάνων), ιδίως εκείνων που διαμένουν σε καταυλισμούς, υστερεί ακόμη σημαντικά. Μεγάλος αριθμός αυτών των παιδιών δεν εγγράφεται ποτέ σε σχολείο, ή παρακολουθεί για ελάχιστο χρονικό διάστημα και ύστερα διακόπτει. Για να αποδώσουν οι προσπάθειες των οργάνων της εκπαίδευσης, πρέπει να συνδυαστούν με προνοιακές υπηρεσίες, προγράμματα οικιστικής αποκατάστασης και κοινωνικής - οικονομικής στήριξης των Ρομά.
- Η ένταξη των **αλλοδαπών μαθητών** στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα έχει συνδυαστεί με σειρά μέτρων τα τελευταία χρόνια. Σημαντικό βήμα αποτελεί η πρόσφατη εγκύκλιος του Υπουργείου Παιδείας, που εκδόθηκε ύστερα από πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη, και διευκρινίζει ότι όλοι οι ανήλικοι που διαμένουν στη χώρα έχουν δικαίωμα να εγγράφονται και να φοιτούν στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, χωρίς όρους και περιορισμούς που να απορρέουν από την ιθαγένεια ή από το καθεστώς παραμονής των δικαιούχων ή των γονέων τους στη χώρα⁵. Χρειάζεται ωστόσο τα θετικά μέτρα για την υποστήριξη της ένταξης των αλλοδαπών μαθητών (τάξεις υποδοχής, φροντιστηριακά τμήματα, διαπολιτισμικά σχολεία) να μην εγκαταλειφθούν και μάλιστα να ενταθούν οι προσπάθειες, ώστε να λειτουργούν ουσιαστικά υπέρ της ένταξης και της συμφιλίωσης, συνοδευόμενα από μια συνολικότερη εκπαίδευση κατά των διακρίσεων.
- **Τα παιδιά δεν ενημερώνονται επαρκώς για τα δικαιώματά τους** μέσα από το σχολείο. Τα αναλυτικά εκπαιδευτικά προγράμματα δεν περιέχουν σε ικανοποιητικό βαθμό την εκπαίδευση στα Δικαιώματα του Ανθρώπου και του Παιδιού, και μάλιστα με

⁵Δελτίο Τύπου «Κανένας φραγμός στην εκπαίδευση ανηλικών μεταναστών»: http://www.synigoros.gr/0-18/downloads/efrafes_alodapon_anilikon.doc

Εγκύκλιος Υπουργείου Παιδείας: http://www.synigoros.gr/0-18/downloads/Egyklios%20ypeth_100758.q2.pdf

Πορισματική Επιστολή Συνηγόρου του Πολίτη: <http://www.synigoros.gr/0-18/downloads/ypeth-14350-20051.pdf>

διαδικασίες συμμετοχικής μάθησης, που μετατρέπουν τους μαθητές σε πρωταγωνιστές της εκπαιδευτικής διαδικασίας⁶.

*Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από κάθε μορφής οικονομική εκμετάλλευση (επαιτεία, εκπόρνευση, πορνογραφία, δουλεμπόριο)
ΔΣΔΠ, άρθρο 32*

- Η **παιδική εργασία ακμάζει**, τόσο με τη μορφή των χειριστων μορφών παιδικής εργασίας και εκμετάλλευσης (επαιτεία, εργασία στο δρόμο, πορνεία, διακίνηση, κλπ) όσο και ως παράνομη απασχόληση σε νόμιμα, κατά τα λοιπά, περιβάλλοντα εργασίας. Ο αριθμός των παιδιών που εργάζονται στο δρόμο έχει μειωθεί τα τελευταία χρόνια, χωρίς πάντως να είναι αμελητέος. Ο αριθμός όμως των παράνομα και χωρίς ασφάλιση εργαζόμενων εφήβων σε επιχειρήσεις, φαίνεται να είναι εξαιρετικά υψηλός, πολλαπλάσιος του επίσημα αναφερόμενου αριθμού των εργαζόμενων ανηλίκων (περί τις 25.000 σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΣΥΕ). Για την εκτίμηση του πραγματικού αριθμού των εργαζομένων ανηλίκων, χρειάζεται να γίνει σχετική έρευνα από την Πολιτεία. Οι έλεγχοι των εργοδοτών από τις αρμόδιες Επιθεωρήσεις Εργασίας, πρέπει να συνδυάζονται με προνοιακές υπηρεσίες που θα λαμβάνουν μέτρα στήριξης των ανηλίκων που εντοπίζονται να εργάζονται παράνομα.

*Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να μην αποχωρίζονται από τους γονείς τους. Τα παιδιά πρόσφυγες και τα παιδιά που στερούνται το οικογενειακό τους περιβάλλον δικαιούνται ειδική προστασία και βοήθεια από το Κράτος. Τα παιδιά έχουν δικαίωμα σε ένα κατάλληλο επίπεδο ζωής, που να επιτρέπει τη σωματική, πνευματική, ψυχική, ηθική και κοινωνική ανάπτυξή τους. Η κράτηση ενός παιδιού πρέπει να αποτελεί εξαιρετικό μέτρο. Το Κράτος πρέπει να παίρνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την κοινωνική επανένταξη του παιδιού – θύματος
ΔΣΔΠ, άρθρα 9, 20, 22, 27, 37, 39.*

- Τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί ο αριθμός των ανηλίκων που εισέρχονται στη χώρα μας, χωρίς να συνοδεύονται από τους γονείς τους ή άλλα πρόσωπα που έχουν την επιμέλειά τους. Οι προβλέψεις του νόμου και οι παροχές για τους **ασυνόδευτους ανηλίκους** κρίνονται ανεπαρκείς, καθώς σήμερα επιτρέπεται η κράτηση και η απέλασή τους όταν βρίσκονται παράνομα στη χώρα⁷, ενώ για τους αιτούντες άσυλο δεν παρέχεται επαρκής φροντίδα και προστασία. Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι θα πρέπει να τυγχάνουν προστατευτικής φιλοξενίας και μέριμνας, ιδιαίτερα τα παιδιά θύματα διακίνησης – εκμετάλλευσης και τα αιτούντα άσυλο. Για όσα παιδιά κρίνεται ύστερα από έρευνα ότι είναι σκόπιμο να επιστρέψουν στην πατρίδα τους, ο επαναπατρισμός πρέπει να λαμβάνει χώρα σε συνεργασία με τις κοινωνικές υπηρεσίες των χωρών προέλευσης και προορισμού.

*Όταν η οικογένεια δεν μπορεί να φροντίσει ένα παιδί, τότε η Πολιτεία αναλαμβάνει τη φροντίδα του με θεσμούς όπως η υιοθεσία, η φιλοξενία σε ανάδοχη οικογένεια ή σε ίδρυμα
ΔΣΔΠ, άρθρο 20*

- Τα παιδιά που δεν μπορούν να διαμένουν με την οικογένειά τους, επειδή το οικογενειακό πλαίσιο δεν υπάρχει ή βρίσκεται σε κρίση, πρέπει να απολαμβάνουν τη φροντίδα της Πολιτείας. Ωστόσο, τα λειτουργούντα δημόσια **ιδρύματα παιδικής προστασίας** έχουν ελάχιστο ειδικευμένο προσωπικό, δεν λειτουργεί σύστημα πιστοποίησης, ελέγχου και χρηματοδότησης για τους ιδιωτικούς φορείς που παρέχουν

⁶ Δελτίο Τύπου «Ο Συνήγορος του Πολίτη κοντά στους μαθητές, τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς», http://www.synigoros.gr/0-18/downloads/sto_konta_se_gonis_mathites.doc

⁷ Ο Συνήγορος του Πολίτη εξέδωσε Ειδική Έκθεση σχετικά με την Κράτηση και Απέλαση Αλλοδαπών Ανηλίκων (<http://www.synigoros.gr/reports/SR-detention-expulsionOCTOBER-2005.pdf>) και σε συνεργασία με την Αντιπροσωπεία της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα φυλλάδιο με Κατευθυντήριες Οδηγίες για τα Παιδιά που ζητούν Άσυλο (http://www.synigoros.gr/docs/odigies_prosfigon.pdf).

συναφείς υπηρεσίες, και απουσιάζουν ειδικές **στέγες προστατευτικής φιλοξενίας για εφήβους**. Ειδικότερα για τα παιδιά με πολλαπλά ψυχοσυναισθηματικά προβλήματα και ιδιαίτερες ανάγκες θεραπείας – υποστήριξης, καθώς και για τα παιδιά με αναπηρίες, οι υφιστάμενες δομές είναι ως επί το πλείστον ακατάλληλες, με αποτέλεσμα την παραμέληση και συστημική τους κακοποίηση⁸.

- Ο θεσμός της **αναδοχής**, που σε άλλες χώρες έχει αποδειχθεί ως ένας σημαντικός οικογενειοκεντρικός θεσμός εναλλακτικής φροντίδας και περίθαλψης των παιδιών που χρειάζεται προσωρινά να απομακρυνθούν από το οικογενειακό τους περιβάλλον, στην Ελλάδα έχει αξιοποιηθεί ελάχιστα. Ο σχετικός νόμος 2447/1996 παραμένει στην ουσία ανεφάρμοστος, καθώς δεν έχουν ακόμη εκδοθεί τα εκεί προβλεπόμενα προεδρικά διατάγματα που θα ρυθμίζουν το σύστημα και τις ευθύνες των αποκεντρωμένων υπηρεσιών για την εφαρμογή του.

*Τα παιδιά που συλλαμβάνονται και δικάζονται έχουν δικαίωμα να αντιμετωπίζονται με αξιοπρέπεια και σεβασμό στην ιδιωτική τους ζωή, να ενημερώνονται αναλυτικά σε κατανοητή γλώσσα και να έχουν νομική βοήθεια. Η ποινική μεταχείριση πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ηλικία τους και την ανάγκη για επανένταξή τους στην κοινωνία
ΔΣΔΠ, άρθρο 40*

- Ως προς την αντιμετώπιση των ανηλικών παραβατών του νόμου, η εφαρμογή των νέων **αναμορφωτικών μέτρων** στην κοινότητα, εναλλακτικών του εγκλεισμού, που η πρόσφατη ποινική νομοθεσία έχει προβλέψει (ν.3189/2003), παρουσιάζει σημαντικά προβλήματα. Απουσιάζουν σαφείς οδηγίες εκ μέρους του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την εφαρμογή τους, οι πιστοποιημένοι φορείς που μπορούν να αξιοποιηθούν για την εφαρμογή του (στέγες, ειδικά προγράμματα εκπαίδευσης και υποστήριξης) και οι υπηρεσίες επιμελητών ανηλικών είναι ακόμη υποστελεχωμένες⁹. Σημαντική πρόβλεψη του παραπάνω νόμου είναι η δυνατότητα του εισαγγελέα να αποφεύγει την ποινική δίωξη των ανηλικών για ελαφρότερα αδικήματα, επιβάλλοντας αναμορφωτικά μέτρα, που, ωστόσο, χωρίς διαθέσιμες κοινωνικές υπηρεσίες στα δικαστήρια είναι εξαιρετικά δύσκολο να υλοποιηθούν. Σοβαρές ελλείψεις καταγράφονται και στο πεδίο των υπηρεσιών στήριξης των ανηλικών που αποφυλακίζονται.

- Η πρόβλεψη του νόμου για ίδρυση **κοινωνικών υπηρεσιών στα πρωτοδικεία της χώρας** (ν.2447/1996) δεν έχει εφαρμοστεί, με συνέπεια να αποδυναμώνεται το έργο των δικαστικών λειτουργιών, όχι μόνο στην περίπτωση της επιβολής αναμορφωτικών μέτρων αλλά και σε αυτήν της διερεύνησης και λήψης μέτρων προστασίας των ανηλικών που είναι θύματα διαφόρων παραβιάσεων.

*Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην ανάπαυση, στο παιχνίδι και την ψυχαγωγία
ΔΣΔΠ, άρθρο 31*

- Θεμελιώδες δικαίωμα όλων των παιδιών, που στις μέρες μας παραβιάζεται λόγω του φόρτου υποχρεώσεων αλλά και της αδυναμίας των γονέων να διαθέσουν χρόνο κοντά τους, είναι **το δικαίωμα στην ψυχαγωγία**. Η καλύτερη αξιοποίηση των δημόσιων χώρων, η φροντίδα της ασφάλειας των χώρων που χρησιμοποιούνται ως παιδικές χαρές, η ενίσχυση των κέντρων άθλησης και κέντρων νεότητας αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την έμπρακτη απόλαυση του δικαιώματος αυτού.

⁸ Πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη με τίτλο «Δομές προστασίας και φιλοξενίας παιδιών και εφήβων με ψυχικές διαταραχές» (http://www.synigoros.gr/reports/dp_domes_prostasias.pdf).

⁹ Συμπεράσματα της ημερίδας με θέμα «Η αναμόρφωση της ποινικής νομοθεσίας των ανηλικών. Προοπτικές και προβλήματα εφαρμογής του Ν. 3189/2003», που διοργάνωσε ο Συνήγορος του Πολίτη και το Δίκτυο Συνεργασίας για την Υποστήριξη των Νέων (ΔΙΣΥΝ).

Κανείς δεν μπορεί να επεμβαίνει αυθαίρετα στην ιδιωτική ζωή των παιδιών, στην οικογένειά, την κατοικία ή την αλληλογραφία τους, ούτε να προσβάλλει την τιμή και την υπόληψή τους
ΔΣΔΠ, άρθρο 16

- Η ιδιωτική ζωή, η ταυτότητα και η αξιοπρέπεια των παιδιών, και ιδιαίτερα των παιδιών – θυμάτων ή υπαίτιων εγκληματικών πράξεων, προστατεύεται από ευρύ φάσμα διατάξεων. Ωστόσο, συχνά ανήλικοι θυματοποιούνται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης με την υπερβολική παρουσίαση, την επιλεκτική έμφαση, την επανάληψη δημοσιευμάτων ή ρεπορτάζ που αφορούν κακοποίηση ανηλίκων, τη γενίκευση μεμονωμένων περιστατικών κ.ά. Η πρακτική αυτή, που στόχο έχει περισσότερο τη συγκινησιακή φόρτιση και τον εντυπωσιασμό παρά την πληροφόρηση της κοινής γνώμης, επιβαρύνει την κατάσταση των παιδιών, επιτείνει την ψυχική αναστάτωσή τους και διαταράσσει την ομαλή ένταξή τους στην κοινωνία.¹⁰

¹⁰ Δελτίο Τύπου «Ανήλικοι και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης» της 4/2/2005 (http://www.synigoros.gr/0-18/adults/deltia_typou_ad.html).